

4. 2. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zásada přímosti a důkaz promítnutím kamerového záznamu

V loňském roce vydal Nejvyšší soud ČR rozsudek ve věci sp. zn. 21 Cdo 678/2021, ve kterém řešil otázku provedení či neprovedení účastníkem navrženého důkazu ve formě zhlédnutí kamerového záznamu v situaci, kdy už byl k obsahu videozáznamu vyslechnut svědek, který tento záznam zhlédl. Východiska a závěry tohoto rozhodnutí Vám představíme v tomto článku.

Ve výše specifikovaném soudním řízení se žalobce domáhal toho, aby bylo určeno, že jemu žalovanou daná výpověď z pracovního poměru podle § 52 odst. 1 písm. g) zákoníku práce pro závažné porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahující se k zaměstnancem vykonávané práci, je neplatná. Výpověď byla odůvodněna tím, že se žalobce v několika ve výpovědi vyjmenovaných dnech (na začátku července 2013) „*prokazatelně vzdaloval z areálu společnosti zadním východem a nechal tak výrobní proces bez dozoru a řízení*“, když navíc „*průchod zadním východem je zakázán s výjimkou průchodu zaměstnanců za účelem jasného plnění pracovních povinností*“, což žalovaná zjistila kontrolou docházky a průchodů zaměstnanců.

Strany soudního sporu argumentovaly mj. i o včasnosti výpovědi a žalobce se platnosti výpovědi bránil i argumentací, že mu v minulosti nebylo vytýkáno porušení pracovní kázně či že měl opuštění pracoviště projednáno se svým nadřízeným. Věc tak byla zajímavá i věcně, resp. z pohledu pracovně-právního, pro účely našeho článku se však zaměříme pouze na procesní otázku dokazování za pomoci kamerového záznamu.

Krajský soud v Českých Budějovicích, jako soud odvolací, svým rozsudkem z roku 2020 změnil rozhodnutí soudu prvního stupně (jednalo se přitom už o druhé rozhodnutí soudu prvního stupně v téže věci po předchozím zásahu odvolacího soudu), kterým byla výpověď posouzena jako neplatná a na místo toho odvolací soud žalobu na určení neplatnosti výpovědi zamítl.

Zatímco soud prvního stupně uzavřel, že z výpovědi svědka „*ve spojení s evidencí pracovní doby zpochybněně žalobcem odeslanými emaily*“ nelze mít za prokázané, že žalobce „*svévolně opustil pracoviště právě ve dnech uvedených ve výpovědi a pro žalovanou nepracoval*“, tak odvolací soud dospěl k opačnému závěru. Odvolací soud v rámci odvolacího řízení zopakoval důkaz výsledkem svědka a z jeho výpovědi zjistil, že svědek při prověřování kamerových záznamů v souvislosti s vyšetřováním trestné činnosti zaznamenal žalobce, jak v několika případech vyšel z areálu, ve kterém se nacházel hlavní provoz žalované, a nedošel do areálu, ve kterém se nacházely sklady žalované. Svědek ve všech zaznamenaných případech viděl žalobce, jak odcházel „*zcela jiným směrem*“ a v jednom z prověřovaných případů zaznamenal dokonce i odjezd žalobce autem a jeho následný příjezd cca po 2 hodinách.

Zcela zásadní pro následné rozhodování Nejvyššího soudu ČR bylo však to, že s ohledem na výše uvedená zjištění (učiněná z výpovědi svědka) odvolací soud neprovedl žalobcem navržený důkaz záznamem z kamerového systému žalované předloženého žalovanou Policii ČR, neboť tento důkazní návrh považoval odvolací soud za nepřípustný a především za nadbytečný, neboť již na základě svědecké výpovědi bylo možné učinit závěr, že žalobce opouštěl areál žalované a tedy v uvedené době pro žalovanou nepracoval, tj. slovy soudu „*práci pro žalovanou pouze předstíral a tím se pokusil*

získat na úkor zaměstnavatele výhodu, mzdu za práci, kterou nevykonal a tím usiloval o nezákonné snížení majetku zaměstnavatele“.

Proti rozhodnutí odvolacího soudu podal žalobce dovolání a Nejvyšší soud ČR dospěl k závěru, že toto dovolání bylo opodstatněné, a že závěr odvolacího soudu ohledně neprovedení důkazu v podobě promítnutí (zhlédnutí) kamerového záznamu, nebyl správný.

Úvodem odůvodnění svého rozhodnutí Nejvyšší soud ČR shrnul, že účelem soudního řízení je především zajištění spravedlivé ochrany porušených nebo ohrožených soukromých práv a oprávněných zájmů účastníků. Nezbytným předpokladem pro naplnění tohoto cíle je přitom náležité objasnění skutkového stavu, ke kterému dochází právě prostřednictvím procesu dokazování. Ačkoliv na jednu stranu platí, že soud není povinen provést všechny účastníky navržené důkazy, nýbrž je oprávněn (a zároveň povinen) vážit, které důkazy vzhledem k uplatněnému nároku či tvrzením účastníků je třeba provést a je oprávněn rozhodnout o tom, které z důkazů provede (a současně i rozhodnout, že neprovede ty z nich, jimiž mají být prokazovány skutečnosti, které jsou pro posouzení uplatněného nároku nevýznamné nebo které již byly prokázány), tak na druhou stranu nelze přehlížet, že soudní řízení je ovládáno mimo jiné zásadou přímosti (bezprostřednosti), která je v subjektivním smyslu vyjádřena v ustanovení § 122 odst. 1 OSŘ („*Dokazování provádí soud při jednání*“). V objektivním smyslu pak zásada přímosti v procesu dokazování sleduje, aby zjištění sporných skutečností bylo co nejvíce bezprostřední. Znamená, že soud musí použít především takové důkazní prostředky, které představují bezprostřední (přímý) pramen poznání zjišťované (dokazované) skutečnosti. Je-li k dispozici důkaz, který přímo poskytuje informace o zjišťované skutečnosti, má soud takový důkaz provést a nespoléhat pouze na důkaz, který o dokazované skutečnosti podává jen nepřímou zprávu.

V posuzovaném případě pak zásada přímosti znamená, že pokud spornou a pro rozhodnutí o věci významnou skutečnost bylo možné zjistit z kamerového záznamu (jehož promítnutí je považováno podle judikatury za specifický případ ohledání), tak se soud nemá, resp. nesmí spokojit pouze s výslechem svědka o tom, co viděl nebo jinak vnímal při zhlédnutí tohoto videozáznamu, ale provede o sporné skutečnosti důkaz promítnutím videozáznamu, při němž soud bezprostředně vnímá a vyhodnocuje obsah tohoto důkazního prostředku (na rozdíl od výpovědi svědka, který soudu pouze zprostředkovává to, co při zhlédnutí videozáznamu vnímal on sám).

Nejvyšší soud ČR tak výslovně uvedl, že důkaz promítnutím (zhlédnutím) videozáznamu navržený účastníkem nelze považovat za nadbytečný jen proto, že k obsahu videozáznamu již byl vyslechnut svědek, který videozáznam zhlédl.

Pro úplnost v této souvislosti připomínáme judikaturu k dokazování videozáznamem, ze které jasně vyplývá, jaké procesní standardy musí být dodrženy při provádění důkazu promítnutím záznamu. Jak rozebral Ústavní soud ČR např. ve svém nálezu sp. zn. IV. ÚS 1247/20 ze dne 1. 9. 2020, tak soud sice nepochybně není povinen sdělovat účastníkům řízení svůj předběžný hodnotící úsudek o důkazu plynoucím z provedeného důkazního prostředku (neboť takový úsudek je povinen uvést až v odůvodnění svého rozhodnutí), avšak je však třeba trvat na tom, aby soud každý důkazní prostředek řádně (a přezkoumatelně) provedl. V případě dokazování audiovizuálním záznamem je proto nutné, aby soud zaprotokoloval vše významné, co při přehrání videozáznamu, vnímá svými smysly, a aby umožnil účastníkům řízení na to následně adekvátně procesně reagovat, a tím učinil své vnímání a rozhodování přezkoumatelným i pro vyšší soudní instance. Jiný postup, zejména když by rozhodující soud uvedl své zjištění na základě promítnutí audiovizuálního záznamu až v odůvodnění svého rozhodnutí, by měl za následek pro strany překvapivé rozhodnutí a řízení by tak bylo zatíženo vadou.

Mgr. David Urbanec

JUDr. Aleš Hradil

DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o.,
advokátní kancelář

Palác Archa
Na Poříčí 24
110 00 Praha 1

Tel.: +420 221 774 000
e-mail: office@dunovska.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)